

Фото: Wojciech Grzedzinski-Anadolu/Getty Images

За словами Гаврилова, концепція «русского міра» є ідеологічним фундаментом, на якому тримається вся російська агресія. Патріарх Кирило (Гундяєв) публічно називає цю загарбницьку війну «священною», виправдовуючи вбивства українців боротьбою за «істинне православ'я».

З моменту повномасштабного вторгнення Росії в Україну в лютому 2022 року Російська православна церква (РПЦ) постала як ключовий інструмент державної пропаганди та ідеологічного контролю. РПЦ активно виправдовує та підтримує вторгнення на суверенну територію України, руйнування міст, катування цивільних осіб та масову депортацію українських громадян до Російської Федерації, включаючи дітей.

Ідеологічним підґрунтям цих дій є концепція так званого «русского міра», спільно розроблена російським урядом та керівництвом РПЦ. Одне з перших офіційних згадувань цієї концепції з'явилося у зверненні президента Володимира Путіна до Федеральних зборів у 2007 році. Патріарх Московський Кирило, який очолює РПЦ, публічно описував «русский мір» як унікальну цивілізацію, що бере початок у «київській купелі хрещення» і охоплює нинішні території України, Росії та Білорусі. Ця ідеологія слугує для Росії зручним інструментом для виправдання вторгнення в Україну та претензій на канонічну владу над українськими православними громадами.

У межах цієї доктрини злочинні наміри російського агресора маскуються під псевдоцінності російської культури, мови та православної віри. У своїх проповідях патріарх Кирило називав агресивну війну Росії проти України «священною», виправдовував російських військових злочинців і брав безпосередню участь у призначенні російського духовенства на штатні посади військових капеланів у російських військових частинах. Міжнародні християнські лідери, включаючи представників православних, католицьких та протестантських конфесій, видали декларацію, що засуджує доктрину «русского міра» як єретичну та як одну з ідеологічних основ російського вторгнення в Україну у 2022 році.

Проте за релігійною риторикою ховаються цілком світські заклики до насилля. Гаврилов наводить приклади конкретних ієрархів, як-от протоієрей Андрій Ткачов, який закликав обстрілювати українські міста з «Градів», або Артемій Владимиров, що проповідує «дефашизацію» Європи.

Читайте також: **"Священна війна" патріарха "русского міра" та шизофашизму проти України**

Логістика депортації: церковні монастирі як тюрми для дітей

Найбільш резонансна частина свідчень стосується примусового вивезення українських дітей. Гаврилов стверджує: РПЦ інтегрована в цей процес на державному рівні через угоди з МНС Росії.

За даними платформи «Діти війни», депортовано приблизно 744 000 дітей. РПЦ використовує монастирі (наприклад, Успенський монастир Тверської єпархії) та сиротинці як пункти тимчасового розміщення.

Єпископ Пантелеймон (голова Синодального відділу з благодійності) особисто інструктував підлеглих не використовувати слово «депортовані», замінюючи його на «біженці з Донбасу», щоб приховати злочинний характер переміщення.

До листопада 2022 року кількість єпархій РПЦ, залучених до прийому депортованих, зростає до 58. Церква не лише приймає дітей, а й активно збирає сотні мільйонів рублів на їхнє «утримання», що фактично є фінансуванням процесу асиміляції.

Одним із найбільш тривожних вимірів ролі РПЦ у російських воєнних злочинах є її пряма причетність до примусової депортації українських дітей. У тісній співпраці з російським урядом РПЦ брала участь у примусовому переміщенні українських дітей на територію Російської Федерації, розміщуючи їх у церковних благодійних будинках, монастирях та таборах відпочинку.

Масштаб логістичної залученості РПЦ у процес депортації задокументований через витік внутрішніх комунікацій. Поліна Юферєва, яка координує сектор надзвичайної допомоги РПЦ і тісно співпрацює з МНС Росії, була безпосередньо включена в листування з деталями щодо кількості депортованих українців та місць їх майбутнього розселення.

Читайте також: **Як російські загарбники тероризують Українську Церкву на тимчасово окупованих територіях**

Релігійний терор на окупованих територіях

Гаврилов проводить прями паралелі між діями сучасної Росії та сталінськими репресіями. Окупанти визнають лише Московський патріархат, оголошуючи всі інші конфесії «сектами» або «агентами Заходу».

Модель релігійних переслідувань на окупованих Росією українських територіях не почалася у 2022 році — вона має глибоке коріння, що сягає окупації Криму та частин Донецької та Луганської областей у 2014 році. Після окупації 2014 року основними мішенями релігійних переслідувань стали євангельські християни, православні громади Київського патріархату, греко-католики та Свідки Єгови. Лідер самопроголошеної «ДНР» Олександр Захарченко у травні 2015 року оголосив, що окупаційна влада визнає лише чотири релігійні спільноти: православ'я Московського патріархату, католицизм, іслам та юдаїзм. Усі інші громади були класифіковані як «секти» та піддані систематичним репресіям.

Хроніка насильства за свідченнями Гаврилова:

1. Випадки переслідувань, катувань та вбивств духовенства українських церков на окупованих Росією територіях були широко задокументовані. У заяві МЗС України від 10 січня 2025 року повідомляється, що 67 священнослужителів різних українських церков та релігійних організацій були вбиті російською окупаційною владою.
2. Одним із найгучніших випадків є катування та вбивство православного священника Степана Подольчака в селищі Каланчак на окупованій Херсонщині. Російські окупанти вибили двері його будинку, одягли йому мішок на голову і вивезли в невідомому напрямку. Через два дні вони зателефонували його дружині та сказали прийти на впізнання тіла. За словами єпископа Бориса (Харка), отця Степана розстріляли російські солдати за відмову співпрацювати з окупаційною владою.
3. Священники ПЦУ Христофор Хрімлі та Андрій Чуй були затримані за те, що молилися українською мовою. Окупаційна влада офіційно прирівняла українську мову богослужіння до «екстремізму».
4. Протоіерей Костянтин Максимов отримав 14 років колонії суворого режиму за звинуваченням у шпигунстві після того, як відмовився приєднувати свою громаду до РПЦ.
5. Священник УГКЦ з Мелітополя, отець Петро Креницький, був побитий шістьма офіцерами ФСБ під час ранкового богослужіння, поставлений на коліна та офіційно депортований з міста за наказом російської окупаційної адміністрації Запорізької області. На блокпосту солдат крикнув йому: «Йди пішки. Я пристрелю тебе по дорозі».

Висновки та заклики до світу

Докази, представлені в цих свідченнях, демонструють систематичну, керовану державою політику релігійних переслідувань на окупованих Росією територіях України. Ця політика характеризується встановленням канонічного контролю РПЦ над усім релігійним життям на окупованих територіях; переслідуванням, викраденням та вбивствами священників, пасторів та вірян; примусовими депортаціями; руйнуванням та захопленням церков, що належать конфесіям, які відмовляються підкоритися Московському патріархату.

Ці дії не є спонтанними актами насильства — вони є продуктом цілісної ідеологічної концепції, втіленої в доктрині «русского міра», яка поєднує російську православну

ідентичність із російською державною владою та використовує релігійні переслідування як інструмент політичного підкорення. Паралелі з репресіями радянських часів не випадкові; вони відображають свідоме продовження репресивної традиції, спрямованої проти тих самих спільнот, з використанням тієї ж мови та переслідуванням тих самих цілей: знищення української релігійної та національної ідентичності.

Владислав Гаврилов наголошує, що претензії Росії на «захист християнства» є цинічною брехнею. Держава, яка катує священників та руйнує храми, не може бути захисницею віри.

Дослідник закликає уряд США та міжнародну спільноту:

- Запровадити персональні санкції проти вищого керівництва РПЦ.
- Визнати РПЦ інструментом воєнних злочинів.
- Вимагати звільнення незаконно затриманих священнослужителів.

Свідчення Гаврилова підтверджують: в окупованій Україні релігія стала зброєю, а церковне вбрання — камуфляжем для ідеологічного та фізичного знищення української нації.

Матеріал підготовлено на основі офіційного виступу Владислава Гаврилова в USCIRF

Читайте також:

- **Як Росія викрадає українських дітей та з якими проблемами стикаються родини після їх повернення**
- **«Рідні не знають, чи живі діти». Коли Путіна покарають за викрадення маленьких українців?**
- **Шлях російських людожерів, Путіна та його подільниці Львової-Белової, до обвинувачення МКС**
- **Чим гаазький ордер для Путіна небезпечніший за санкції**
- **Міжнародний суд в Гаазі видав ордер на арешт Путіна. Що означає це рішення**
- **Українські діти вивезені окупантами в росію: порушення Женевської конвенції і злочин геноциду**
- **Злочини російських окупантів: Викрадення дітей, затримання і тортури**
- **Звірства російських фашистів: окупанти насильно вивозять українців із Херсонської області**
- **Воєнні злочини Росія проти дітей України**

[Share 0](#)

Читайте «Аргумент» в [Facebook](#) и [Twitter](#)

Если вы заметили ошибку, выделите ее мышкой и нажмите **Ctrl+Enter**.

Коментарі

НОВИНИ ПАРТНЕРІВ

РЕКЛАМА

ВІДЕО

Воїни «Альфи» СБУ — ТОП-1 серед підрозділів Сил оборони за результатами бойової роботи у квітні

Про що не можна було жартувати в СРСР

HEAVY SHOT, VAMPIRE, NEMESIS: як «Баба Яга» б'є ок*пантів

[Головна](#) [Про сайт](#) [Опитування](#)

© 2011 «АРГУМЕНТ»

Републікація матеріалів: для інтернет-видань обов'язковим є пряме гіперпосилання, для друкованих видань - за запитом через електронну пошту. **Посилання або гіперпосилання повинні бути розташовані при використанні тексту - на початку використовуваної інформації, при використанні графічної інформації - безпосередньо під об'єктом запозичення.** При републікації в електронних виданнях у кожному разі використання вставляти гіперпосилання на головну сторінку сайту argumentua.com та на сторінку розміщення відповідного матеріалу. За будь-якого використання матеріалів не допускається зміна оригінального тексту. Скорочення або перекомпонування частин матеріалу допускається, але тільки в тій мірі, якою це не призводить до спотворення його сенсу.

Редакція не несе відповідальності за достовірність рекламних оголошень, розмічених на сайті, а також за вміст веб-сайтів, на які дано гіперпосилання.

Контакт: uargumentum@gmail.com